

**Markus 1,39-45:
Jesus helbreder en spedalsk**

³⁹ Så drog han rundt og prædikede i deres synagoger i hele Galilæa og uddrev dæmonerne.

⁴⁰ Da kom der en spedalsk hen til Jesus; han faldt på knæ og bad ham og sagde: «Hvis du vil, kan du gøre mig ren.»

⁴¹ Jesus ynkede over ham, rakte hånden ud, rørte ved ham og sagde: «Jeg vil, bliv ren!»

⁴² Og straks forlod spedalskheden ham, og han blev ren.

⁴³ Jesus talte strengt til ham og sendte ham straks væk,

⁴⁴ idet han sagde til ham: «Se til, at du ikke siger det til nogen; men gå hen og bliv undersøgt af præsten, og bring de ofre for din renselse, som Moses har fastsat, som et vidnesbyrd for dem.»

⁴⁵ Men manden gik ud og gav sig ivrigt til at prædike ordet vidt og bredt, så Jesus ikke længere kunne gå åbenlyst ind i nogen by, men måtte blive udenfor på øde steder. Alligevel blev folk ved med at komme til ham alle vegne fra.

Andet bibelstudie, Markus 1,39 – 2, 28.

28. april 2021

Markus fortæller, at Jesus drog rund i hele Galilæa. Og han gik ind i jødernes synagoger. Evangelisten Lukas fortæller i kapitel 4 om Jesus' prædiken i Nazaret-synagogen. Ser man på et kort, finder man nogle af de byer, han nok har besøgt: Korazin, Genezaret, Magdala, Tiberias, Kana. I Lukasevangeliet får vi at vide, han også prædikede i synagogerne i Judæa (Luk 4,44), altså i Jeriko, Bethania, Hebron, Betlehem, Emmaus, Arimatæa, osv.

Sammen med prædikenen gjorde han undergerninger. Forkyndelse og diakoni gik hånd i hånd.

Undergerningerne havde to frugter: 1) Jesus lindrede nød og hjalp mennesker. 2) Jesus bevidnede, at han var Guds Søn, som havde magt over sygdom, døden, onde ånder, alle former for lidelse og magt over naturen. Men også magt over menneskers synder, altså magt til at tilgive. Og det bliver det næste, som vi må undres over.

Forinden er der dog noget andet, man kan undres over, nemlig at Jesus forbød dem, som blev helbredt, at fortælle om det til andre (1,44). Se også 7,36; 8,30; 9,9. Hvorfor?

Måske svaret gives i Markus 9,9, hvor Jesus også forbyder disciplene at fortælle, at de havde set ham i hans guddomsherlighed, som de så på bjerget, hvor Jesus mødtes med Moses og Elias. For her giver Jesus forbuddet har en "udløbsdato", nemlig hans opstandelse fra de døde. *Mens de gik ned fra bjerget, forbød han dem at fortælle nogen, hvad de havde set, før Menneskesønnen var opstået fra de døde.*

Hvorfor måtte de ikke fortælle det umiddelbart efter? Og hvorfor måtte de alligevel godt, når Menneskesønnen var opstået fra de døde? Fordi troen på Jesus som Guds Søn bliver falsk og forvrænget, hvis ikke man får med, at han led og døde for vore synder. Først skulle Jesus lide meget ondt og dø på korset. Og han skulle begraves. Først da – efter at han var opstået på den tredje dag – først da, måtte de fortælle, at han var Guds Søn.

Hvis ikke evangeliet om Jesus som Guds Søn har sin grund i hans lidelse, død og opstandelse, får vi en falsk forestilling om Kristus, Guds Søn. Da forledes vi til at tro, at Jesus var kommet for at oprette en velfærdsstat på jord uden sygdom, og også uden at han selv skulle lide noget ondt. Det ville være en nærliggende tanke. Derfor forbød Jesus at reklamere om hans undergerninger. Alligevel kunne han ikke lade være med at hjælpe, lindre, helbrede og vække døde til live. Han gjorde det som nævnt med det dobbelte formål: for at hjælpe mennesker i nød og for at bevidne, at han var Guds Søn. Manden på Korset var virkelig Guds Søn. Se 15,39.

Forbuddet betyder for os, at vi ikke må fortælle om Jesus Kristus uden at fortælle om hans lidelse og død for vore synder og opstod fra de døde. Det skal mennesker vide. For det er sådan, at vi lærer ham at kende som vores nådige Herre og frelser, der døde i vort sted. Kristne, som mener, at kristne skal udføre de samme undergerninger, som Kristus udførte, bilder sig på en måde ind, at de er Kristus selv.

**Markus 2,1-12:
Jesus helbreder en lam og tilgiver
som kun Gud kan tilgive**

^{D92} **Mark 2:1** Da Jesus efter nogle dages forløb igen kom til Kapernaum, rygtedes det, at han var hjemme.

² Og der samlede sig så mange mennesker, at der ikke engang var plads uden for døren; og han talte ordet til dem.

³ Så kom der nogle hen til ham med en lam, der blev båret af fire mand.

⁴ Men da de ikke kunne komme hen til Jesus for de mange mennesker, fjernede de taget over det sted, hvor han var; og da de havde lavet hul, sænkede de båren med den lamme ned.

⁵ Da Jesus så deres tro, siger han til den lamme: «Søn, dine synder tilgives dig.»

⁶ Men der sad også nogle af de skriftkloge, og de tænkte i deres hjerte:

⁷ «Hvad er det dog, han siger? Han spotter Gud. Hvem kan tilgive synder andre end én, nemlig Gud?»

⁸ Da Jesus i sin ånd straks vidste, at de tænkte sådan ved sig selv, sagde han til dem: «Hvorfor tænker I sådan i jeres hjerte?»

⁹ Hvad er det letteste, at sige til den lamme: Dine synder tilgives dig, eller at sige: Rejs dig, tag din bære og gå?

¹⁰ Men for at I kan vide, at Menneskesønnen har myndighed til at tilgive synder på jorden» -- siger han til den lamme:

¹¹ «Jeg siger dig, rejs dig, tag din bære og gå hjem!»

¹² Og han rejste sig, tog straks båren og forlod stedet for øjnene af dem alle sammen, så de blev helt ude af sig selv og priste Gud og sagde: «Aldrig har vi set noget lignende!»

I næste afsnit hjælper evangelisten hjælper os til en sand forståelse af forholdet mellem undere og syndernes forladelse.

Jesus kom igen til Kapernaum. Jesus talte ordet til dem. Og vi ville så gerne høre, hvad han mon sagde. Og det skal vi ikke vente længe på. I kapitel 4 giver Markus os et helt kapitel med Jesus' forkyndelse og undervisning. Men også her beretningen om helbredelsen af den lamme, får vi en prædiken om syndernes forladelse.

Beretningen er fuld af detaljer, som vidner om, at det er et øjenvidne, som fortæller. Øjenvidnet er fiskeren Simon, en af de fire, som var blevet Jesus' discipel. For vi ved fra samtidige kilder, at Markus skrev sit evangelium ned på apostlen Peters opfordring og diktat. Markus-evangeliet kunne med god ret kaldes for "Simon Peters evangelium".

Det handler om en lam mand på en bære. Fire mænd bringer ham til Jesus.

Når man er lam, er det godt at have trofaste venner. Det er godt, når en kristen menighed tager sig af kørestolsbrugere og dem, som pga alder og dårligt helbred ikke selv kan komme i kirke. De må ikke efterlades i ensomhed. Åh, hvor er det vigtigt at høre kaldet til at hjælpe og tjene!

De fire venner stoler på, at Jesus kunne og ville hjælpe.

Nu var der imidlertid så mange mennesker samlet i og foran huset, hvor Jesus var, at det var umuligt at komme ind. Husene havde flade tage, ofte med en lille trappe op til taget. Vennerne fik den lamme med derop. Og mens Jesus underviste nede i huset, gravede de hul i taget og firede manden ned. Det har drysset med halm og ler. Og så kom manden ned foran Jesus.

Hvad gjorde Jesus da for manden? Han så deres tro! Troen driver os i kirke. Troen driver os til at tage andre med. Det ser Jesus. Og hvad gør han så for den lamme? Han tilgiver ham hans synder. I dag ville reaktionen nok være: "Ikke andet. Hvorfor udsætter han det egentlige, som jo må være helbredelsen, da manden jo er lam.". Men sådan sagde man ikke dengang. For jøderne – og særligt de skriftkloge af dem - var syndernes forladelse det største under af alle. Helbredelse havde de måske set nu og da. Mirakler og undere. Men de vidste, at kun én kunne tilgive synder. Markus fortæller: *Men der sad også nogle af de skriftkloge, og de tænkte i deres hjerte: «Hvad er det dog, han siger? Han spotter Gud. Hvem kan tilgive synder andre end én, nemlig Gud?» (v.6-7).* Og det havde de jo ret i. Og dermed har vi her et klart vidnesbyrd om, at Jesus er sand Gud, sendt til os fra Faderen. Han er Guds Søn.

Når vi tænker, at helbredelse er et større gode end Guds tilgivelse, skyldes det, at vi har fået en svækket erkendelse og forståelse af, hvem Gud er, og hvad vi har brug for, at Gud giver os. Jøderne og Jesus vidste om Guds vrede og dom over synder. Derfor var tilgivelsen større end alt andet.

Vi lever i en kultur, hvor Gud fornægtes, og hvor hans eksistens og retfærdighed undertrykkes. Gud bud ændres svarende til, hvad mennesker har lyst til. Derfor er syndernes forladelse blevet en billig udsalgsvare, som ingen bryder sig om. Derfor forsøger man også at

	<p>sætte andre varer på hylderne i kristne menigheder. - Sådan var det ikke for jøderne.</p> <p>Åh, hvor har vi meget at lære om Guds væsen og hellighed og om os selv som egoistiske, faldne skabninger. Det vi har brug for at lære, lærer vi bedst hos Jesus Kristus, når vi ser, at han bar vore synder. Det er derfor han har magt til at tilgive dig alle dine synder.</p> <p>Jesus siger: <i>"For at I skal vide, at Menneskesønnen har myndighed til at tilgive synder på jorden", siger han til den lamme: "Jeg siger dig, rejs dig, tag din bære og gå hjem."</i> Her sætter Jesus dagsorden for kirkens arbejde og hjælper os til at prioritere syndernes forladelse over alt andet. Når Gud tilgiver os og en søster og bror, som vi måske har båret hen i kirken, er det grund til tak, så vi siger. <i>"Aldrig har vi set noget lignende."</i> (v12).</p> <p>I den efterfølgende beretning, møder vi igen Jesus som underviser. Og hvad sker: En af dem, man aldrig ville have troen kunne blive hans discipel, bliver discipel. Levi var var tolder i Kapernaum. Toldere opkrævede skat for den romerske øvrighed. Og det kunne være et indbringende arbejde rent økonomisk. Levi var nok en velhavende mand. Toldere havde mange penge mellem hænderne, og nogle gange faldt der lige rigeligt af dem ned i deres egen pengepung.</p> <p>Levi, som vi også kender under navnet Matthæus (Matt 9,9 og 10,3), havde ikke kunnet undgå at høre om Jesus. Han vidste om hans undergerninger og nok lyttet med i synagogen, hvor Jesus havde undervist af og til. Det havde gjort indtryk. Og nu opsøgte Jesus ham på hans arbejdsplads. Ikke for at skamme ham ud, men for at kalde ham til at følge med og blive discipel på fuld tid. <i>"Følg mig !"</i> Tænk, Jesus ville bruge ham som discipel. Nu var muligheden for at være helt tæt på mesteren. Og han sagde farvel til sit indbringende arbejde. Det var et mirakel af de store.</p> <p>Her mærker vi, at Jesus kalder hvem som helst til tro og efterfølgelse. Også os. Han skammer os ikke ud, men rækker os tilgivelse og tilbyder at være vor Herre hele livet. Hvilket under, at han vil have mig. Og hvilket under, at jeg siger Ja. Det siger vi ikke af egen kraft og vilje, men fordi evangeliet har overmandet og omvendt os. Og se så, hvad denne fortælling ender med: At Jesus er kommet for at kalde syndere. Samme betoning som i kapitel 1.</p>
<p>Markus 2,13-17: Jesus er sammen med toldere og syndere</p> <p>¹³ Jesus gik atter ud langs søen, og hele skaren kom til ham, og han underviste dem.</p> <p>¹⁴ Da han gik videre, så han Levi, Alfæus' søn, sidde ved toldboden, og han sagde til ham: «Følg mig!» Og han rejste sig og fulgte ham.</p> <p>¹⁵ Senere sad Jesus til bords i hans hus, og mange toldere og syndere sad til bords sammen med ham og hans disciple, for der var mange, som fulgte ham.</p> <p>¹⁶ Da de skriftkloge blandt farisæerne så, at han spiste sammen med syndere og toldere, spurgte de hans disciple: «Hvorfor spiser han sammen med toldere og syndere?»</p> <p>¹⁷ Men da Jesus hørte det, sagde han til dem: «De raske har ikke brug for læge, det har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere.»</p>	
<p>Markus 2,18-28 Lovreligion eller liv med Kristus</p> <p>¹⁸ Johannes' disciple og farisæerne holdt faste. Da kom der nogle til ham og spurgte: «Hvorfor faster Johannes' disciple og farisæernes disciple, men dine disciple faster ikke?»</p> <p>¹⁹ Jesus svarede dem: «Kan brudesvendene faste, mens brudgommen er sammen med dem? Så længe de har brudgommen hos sig, kan de ikke faste.</p>	<p>Er kristendom da en ny lovreligion? Det er spørgsmålet, som besvares i de sidste vers i kapitel 2. Svaret er "NEJ!" Jesus bliver spurgt: "Hvorfor faster dine disciple ikke?" Hvorfor tager de sig ikke sammen og viser Gud, at de mener det ekstra alvorligt? Jesus svarer: Det er umuligt at faste, når man er glad og er til bryllup. <i>«Kan brudesvendene faste, mens brudgommen er sammen med dem? Så længe de har brudgommen hos sig, kan de ikke faste. Men der kommer dage, da brudgommen er taget fra dem, og den dag skal de faste.»</i> (v19-20).</p> <p>Han udelukker ikke af hans disciple vil faste på et senere tidspunkt. Men ikke nu. Kristne faster ikke for at fortjene sig noget hos Gud. De overholder ikke love og ceremonier for at blive fromme og gøre</p>

<p>²⁰ Men der kommer dage, da brudgommen er taget fra dem, og den dag skal de faste.</p> <p>²¹ Ingen sætter en lap af ukrympet stof på en gammel kappe; for så river den nye lap det gamle i stykker, og hullet bliver værre.</p> <p>²² Og ingen fylder ung vin på gamle lædersække; for så sprænger vinen sækkene, og både vin og sække ødelægges. Nej, ung vin på nye sække!»</p> <p>²³ På en sabbat kom Jesus forbi nogle kornmarker, og undervejs begyndte hans disciple at plukke aks.</p> <p>²⁴ Farisæerne sagde da til ham: «Se dér, hvorfor gør de noget, som ikke er tilladt på en sabbat?»</p> <p>²⁵ Så sagde han til dem: «Har I aldrig læst, hvad David gjorde, da han og hans mænd manglede mad og blev sultne,</p> <p>²⁶ hvordan han på ypperstepræsten Ebjatars tid gik ind i Guds hus og spiste af skuebrødene, som det kun er tilladt præsterne at spise, og tilmed gav sine mænd noget?»</p> <p>²⁷ Og Jesus sagde til dem: «Sabbatten blev til for menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbattens skyld.</p> <p>²⁸ Derfor er Menneskesønnen herre også over sabbatten.»</p>	<p>indtryk på Gud. Nej, når de engang faster, vil det være, fordi Gud har gjort indtryk på dem.</p> <p>Jesus taler om en særlig dag i fremtiden: Den dag, hvor brudgommen vil blive taget fra brudesvendene. Og det skete jo langfredag, da Jesus døde på korset. På den dag skal de faste. Det gik i opfyldelse. Og kristne har lige siden fastet på Langfredag. Ikke for at gøre indtryk på Gud, men fordi Jesus skrevet på vore hjerter, at han her vor konge og vor Gud.</p> <p>For kristne hører faste sammen med sorg over synden og med tak til Kristus for hans lidelse og død for vore synder. Hvis faste kan hjælpe os til at tænke på Kristus og hvad han har gjort for os, da er faste en god og nyttig ting. Og det kan faste. Så lad os faste, når der er tid til det i glæde os over, at Jesus er Kristus, Guds Søn, som blev vores frelser og Herre. Det er den nye vin, vi må drikke og nyde.</p> <p>Jesus fortæller nu en lille lignelse om, at man ikke lapper gamle huller med lapper af ny stof, og at man ikke hælder ny vin på gamle sække. Han illustrerer her, at evangeliet, som var opfyldelsen af Moses' og profeternes løfter, ikke passede ind i de skriftkloges tanker og systemer. Evangeliet var ikke en ny lov, som Jesus lagde oven i den gamle lov, som jødernes skriftkloge havde udviklet i tillæg til Mosebøgerne. Opfyldelsen af forjættelserne i Mosebøgerne og hos profeterne er et budskab om tilgivelse og frelse ved troen på Jesus Kristus. Som Jesus siger i 16,16: <i>"Den, som tror og bliver døbt, skal frelses!"</i></p> <p>Kapitel afsluttes med endnu et sammenstød mellem Jesus og farisæerne omkring Lovens betydning og brug. Det er farisæerne, som føler sig udfordret af Jesus og hans disciple, fordi de plukker aks og spiser det på en Sabbat. Ifølge deres egen fortolkning af Moseloven var det ikke tilladt.</p> <p>[Farisæerne var kendetegnet ved, at de lagde stor vægt på overholdelse af Moseloven, særlig renhedsforskrifterne og desuden "fædrenes overleveringer", som var en betegnelse for hele den mundtlige fortolkning af Moseloven. Bevægelsens etik havde mange detaljerede forskrifter og praktiske anvisninger].</p> <p>Loven om sabbatten stod skrevet i 2 Mosebog 20,9-11. Og begrundelsen for at hvile den dag, er klar: <i>Husk sabbatsdagen og hold den hellig. I seks dage må du arbejde og gøre alt, hvad du skal; men den syvende dag er sabbat for Herren din Gud. Da må du ikke gøre noget som helst arbejde, hverken du eller din søn eller datter, din træl eller trælkvinde eller dine husdyr, og heller ikke den fremmede i dine byer. For på seksdage skabte Herren himlen og jorden og havet med alt, hvad de rummer, men på den syvende dag hvilede han. Derfor har Herren velsignet sabbatsdagen og helliget den.</i></p> <p>Den syvende dag blev helliget og velsignet af Gud. Og mennesket fik lov at hvile. Men arbejdet kan jo også blive en afgud, som ikke under os hvile. Derfor påbød Gud sit folk at hvile den syvende dag.</p> <p>I 5 Mosebog 5,15 føjes endnu en begrundelse til: <i>Husk (på sabbatsdagen), at du selv var træl i Egypten, og at Herren din Gud førte dig ud derfra med stærk hånd og løftet arm. Derfor har Herren</i></p>
--	--

din Gud befalet dig at fejre sabbatsdagen. Hviledagen var altså den dag, hvor Guds folk skulle huske særligt på og takke ham, fordi han havde frelst folket fra slaveri og trældom i Egypten. For at de ikke skulle glemme det, skulle de én dag om ugen særligt fejre befrielsen. Og både børn og voksne, mennesker og dyr, slaver og frie – alle skulle fejre sabbatten.

For at kende baggrunden for farisæernes kritik af Jesus, skal vi lige vide, at jøderne havde gjort en række tilføjelser til Moseloven (Toraen). De kaldes "Midrash".

Formålet med tilføjelser var fra jødernes side at hjælpe mennesker til at overholde loven. Men resultatet var, at de krævede ting, som Gud ikke krævede. Og loven, som var god og gjort for menneskenes skyld (for at give hvile og for at de kunne huske på befrielsen fra Egypten, altså Guds frelse), blev en helt anden betydning, nemlig at mennesker frelste sig selv ved at overholde loven. De glemte hvilen, og de glemte, at de var Guds folk, fordi Gud havde frelst dem fra slaveriet.

På samme måde med os. Overholdelse af Guds bud er i sig selv en god ting. Loven er god og vil os noget godt. Det tredje bud vil give os hvile og hjælpe os til at høre Evangeliet og vokse i troen. Husk hviledagen og hold den hellig! Det skal vi! Det er givet "for menneskenes skyld".

Når Jesus går gennem kornmarken sammen med sine disciple, overtræder disciplene jødernes tillæggsbud, da de plukker aks og laver mad på en sabbat. Men Jesus minder sine modstandere om, at *"sabbatten blev til for menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbattens skyld."* Og at Menneskesønnen (Jesus) er herre også over sabbatten. Hvad han gør med os på en sabbatsdag eller søndag (som er de kristnes hviledag), det er op til ham.